

Älgstammen i Västerbotten Mellersta ÄFO

Vintern 2014/2015

RESULTATBLAD 06
2015

Svensk Naturförvaltning AB har gjort en beräkning av älgstammens storlek och sammansättning i Västerbottens läns Mellersta älgförvaltningsområde. Uppgifterna kan fungera som ett stöd i det lokala älgförvaltningsarbetet för planering och utvärdering av avskjutning.

För att effektivt kunna styra utvecklingen av en älgstam krävs tillförlitliga demografiska data, det vill säga uppgifter på älgarnas antal, kön, ålder och hemvist.

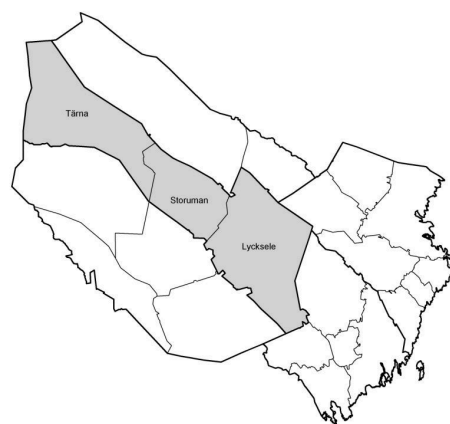
Med statistik från avskjutning och Älgobs kan man göra en beräkning hur stammen sett ut vid jaktstart samt efter jakt för de år man har statistik för. I Västerbotten där älgen vandrar mellan sommar och vinterområden blir beräkningen efter jakt en beskrivning av vintertäthet före vandring. Hur älgarna fördelar sig under hög- och senvintern kan vi inte på detta sätt riktigt uttala oss om. Vi vet dock, genom olika flyginventeringar som genomförts, att tätheten i ett område kan vara både högre och lägre än det som vi anger som täthet efter jakt.

Inventeringar som skattar antal älgar före jakt kan bidra till att göra beräkningarna säkrare. I områden där älgar säsongsvandrar över gränsen innebär det att en skattning av sommarstammen är nödvändig. I vandringsområden har emellertid även skattningar av vinterstammen ett stort värde då det kan vara av betydelse att känna till stammens storlek och utbredning på högvintern inte minst för att identifiera kopplingen mellan skador på tall och älg.

En beräkning av stammen utifrån avskjutningsstatistik och Älgobs förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år, att mängden data är av en viss storlek, och att data samlats in på ett korrekt och konsekvent sätt. Viktigt att tänka på är att beräkningarna aldrig blir bättre än kvaliteten på indata. Inkonsekvent insamling av älgobs eller felaktig rapportering av skjutna älgar etc. innebär således en risk för att bilden av hur älgstammen har förändrats över tiden och hur den ser ut idag blir missvisande.

Resultat i denna redovisning kan skilja sig något från vad som går att läsa ut i föregående års rapporter. Detta eftersom analyserna utförts med tillägg av senaste årets Älgobsdata och avskjutningsstatistik. *Tidigare redovisad utveckling har alltså återanalyserats, nu med fler och nya data. Detta är ett exempel på en adaptiv process.*

I rapporten redovisas dels ett resultat för hela älgförvaltningsområdet (ÄFO) och dels ett resultat för respektive jaktvårdsrets (JVK). Resultatet för ÄFO är fristående och kan därför skilja sig något från summan av respektive JVK.

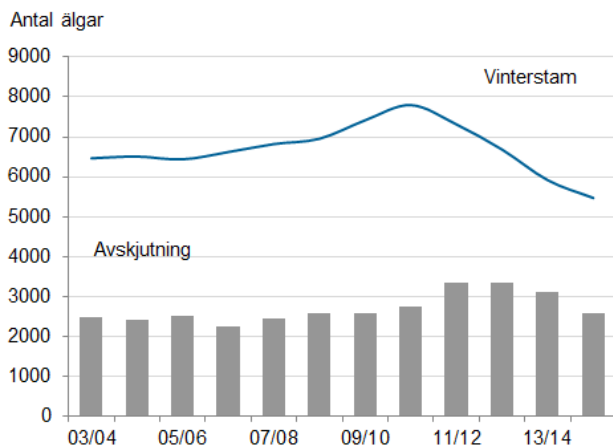

Figur 1. Västerbottens län med avgränsningar för ÄFO (tjock svart linje) och jaktvårdsretsar (tunn svart linje). Jaktvårdsretsar tillhörande Mellersta älgförvaltningsområdet (ÄFO) indikeras med grå bakgrund.

MELLERSTA ÄFO

Tabell 1. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	8063	5469	7516
Älgar per 1000 ha	6,0	4,1	5,6
Areal (ha)	1 335 895	1 335 895	1 335 895
Tjurar	1956	1169	1778
Kor	3888	3088	3625
Kalvar	2218	1211	2113
Kalv per ko	0,57	0,39	0,58
Könskvot	33%	27%	33%

Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

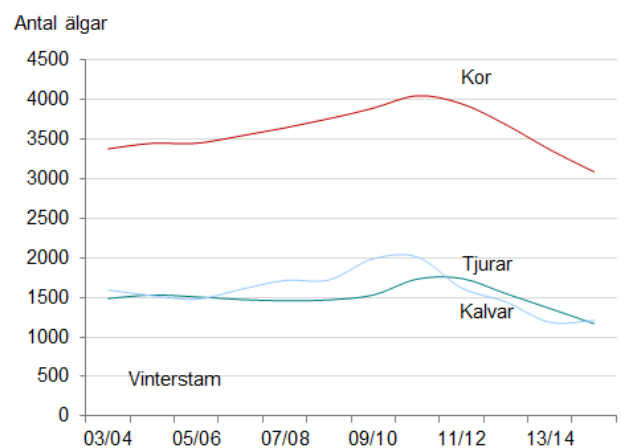
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 3. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

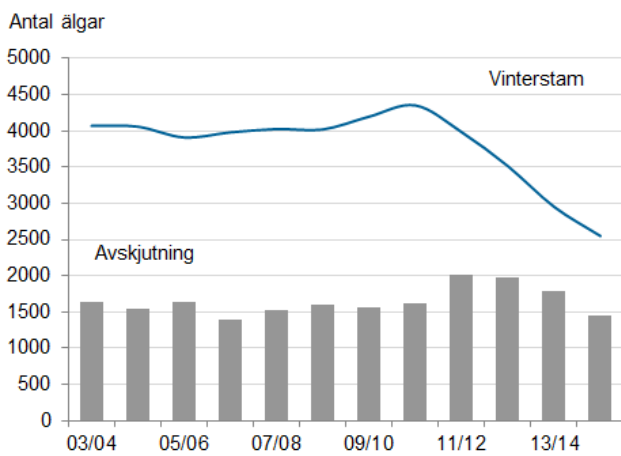
Kommentarer

- Stammen har i ÄFO:t minskat sedan fyra år tillbaka. Mestadels är detta en effekt av ökad avskjutning men har även förstärkts av låg reproduktion.
- I Lycksele är nedgången procentuellt störst, mindre i Storuman nedan och i Storuman ovan är den nedåtgående trenden bruten sista året. I det senare fallet inte minst på grund av ett år med bra reproduktion.

LYCKSELE JVK

Tabell 2. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	3996	2549	3485
Älgar per 1000 ha	7,0	4,5	6,1
Areal (ha)	571 983	571 983	571 983
Tjurar	871	468	709
Kor	2025	1587	1792
Kalvar	1100	494	984
Kalv per ko	0,54	0,31	0,55
Könskvot	30%	23%	28%

Figur 4. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

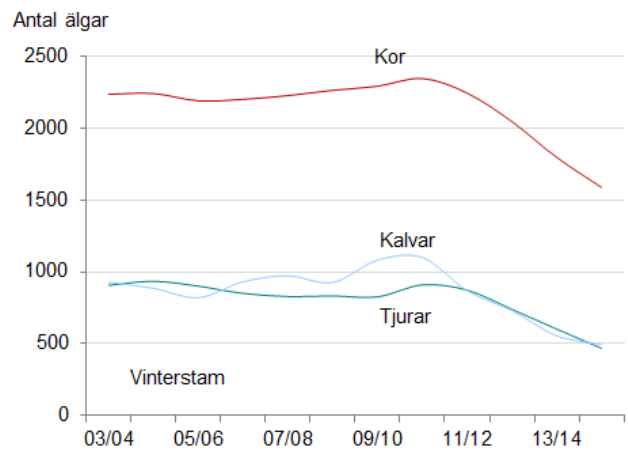
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

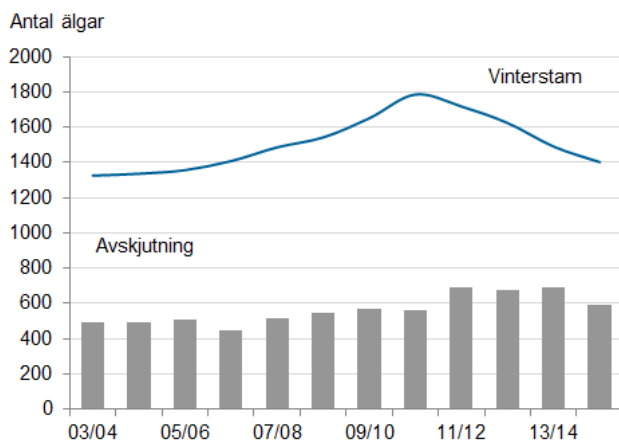

Figur 5. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

STORUMAN NEDAN JVK

Tabell 3. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	1997	1402	1875
Älgar per 1000 ha	8,1	5,7	7,6
Areal (ha)	248 002	248 002	248 002
Tjurar	525	341	496
Kor	962	751	904
Kalvar	509	309	475
Kalv per ko	0,53	0,41	0,53
Könskvot	35%	31%	35%

Figur 6. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

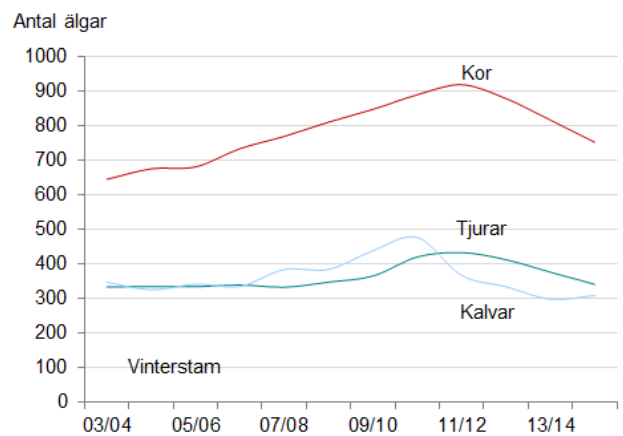
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

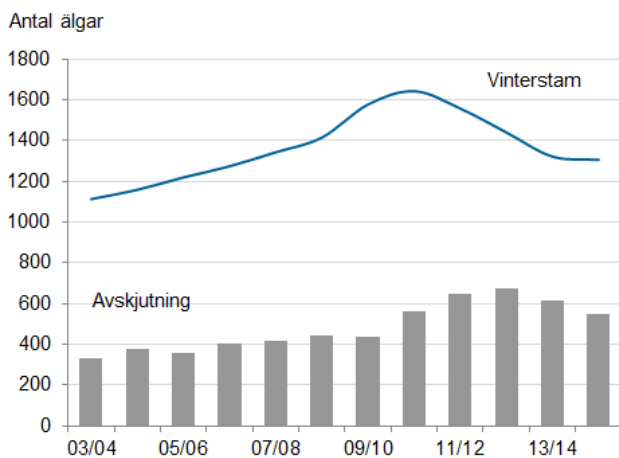

Figur 7. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

STORUMAN OVAN JVK

Tabell 4. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	1859	1307	1880
Älgar per 1000 ha	3,6	2,5	3,6
Areal (ha)	515 910	515 910	515 910
Tjurar	490	290	473
Kor	815	664	816
Kalvar	554	353	591
Kalv per ko	0,68	0,53	0,72
Könskvot	38%	30%	37%

Figur 8. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Kommentarer

- Obs per mantimme stiger kraftigt de sista två åren (figur 10) och det mer än man kan förvänta sig från tidigare utveckling och rådande jakttryck och reproduktion. Oklart varför detta skett men konsekvensen är att man får ett resultat med större osäkerhet.
- Vinterstammens minskar inte längre och trots viss osäkerhet är detta helt rimligt då avskjutningen minskat men framförallt att det sista året var ett år då korna i genomsnitt födde många kalvar. Det senare i motsats till övriga kretsar i ÄFO:t.

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

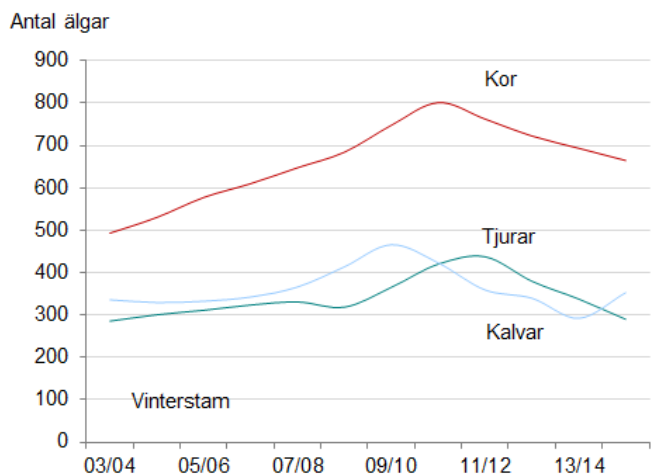
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

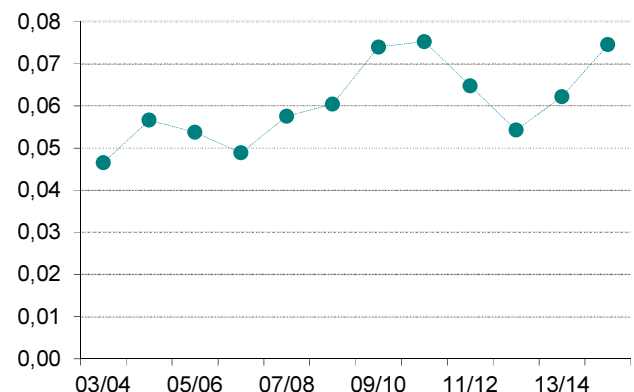
Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 9. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Obs per mantimme

Figur 10. Observerat antal älgar per mantimme enligt Älgobs.